

Śrī Kṛṣṇa Kathāmṛta Bindu

A Gopal Jiu Kiadó kéthetente megjelenő mini e-magazinja

94. szám | *Sat-tila Ekādaśī* | 2025. január 25.

Tilakát Festeni Tilos!

Ő Isteni Kegyelme
A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

Volt egyszer egy gyár, ahol minden munkás hindu volt, és a többségük egyben *Vaiṣṇava* is. Ezek a *Vaiṣṇavák* viselhettek *tilakát* és más *Vaiṣṇava* kellékeket, viszont egy idő után a gyárnak új vezetése lett, az új tulajdonos pedig mohamedán volt. Ez az új tulajdonos, amikor átvette a gyárat, kihirdette, hogy nem engedi meg tovább a munkásoknak, hogy *Vaiṣṇava tilakát* viselve menjenek dolgozni. Az emberek többsége a bejelentett napon *tilaka* nélkül jelent meg a munkahelyen, az egyikük viszont úgy gondolta, tesz egy próbát és Kṛṣṇára bízva magát jól látható, fehér *Vaiṣṇava tilakával* ment be. Miután az új mohamedán tulajdonos szemrevételezte az összes munkást így szólt: „Ez a *Vaiṣṇava*, akin *tilaka* van igen bátor! Ő továbbra is viselhet *tilakát* a munka során, de a többieknek innentől kezdve tilos ezt tenniük!”

Prabhupāda így bátorította a *bhaktákat*, hogy fölöslegesen ne mondjanak le a *Vaiṣṇava* jelekről. Azt mondta, amikor a körülmények nem teszik lehetővé, nem kell feltétlenül *tilakát* viselni, habár a *bhaktának* reggel legalább vízzel fel kell azt festeni, és a testét meg kell szentelnie Viṣṇu Nevevel. Viszont amikor nem tilos, akkor egy *bhakta* nem szabad, hogy fölöslegesen lemondjon a *Vaiṣṇava* ruházatról vagy a *mālákról.* ❀

Satsvarūpa dāsa Goswami: Prabhupāda Nectar.
One Volume Complete Edition. 163. o.
Gita Nagari Press. 1996.

A Második Avatottaknak Mindig Viselniül Kell Tilakát!

Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura

A következő oldalakon a Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura által Śrīla Vṛndāvana dāsa Ṭhākura *Śrī Caitanya-bhāgavatájához* fűzött magyarázatából olvashatunk néhány bekezdést, melyből a *tilaka* viselésével kapcsolatosan ismerhetünk meg további részleteket.

> Mukunda Sañjaya, akinek a fiát Puruṣottama dāsának hívták, több életen át volt az Úr szolgája. Gauracandra minden nap ment, hogy e szerencsés ember házában tanítson. Az Úr érkezett először, és a *caṇḍī-maṇḍapában* ült le, ezután pedig a diákok is sorra megérkeztek. Megesett, hogy ez idő alatt egy-egy diák véletlenül elfelejtett *tilakát* festeni.

5-8. vers

Magyarázat

A *tilaka* szó arra utal, amikor valaki miután *Vaiṣṇava* avatásban részesült, a testét derékon felül tizenkét helyen – a homlokon, a hason, a mellkason, a torkon, a törzs jobb oldalán, a jobb karon, a jobb vállon, a törzs bal oldalán, a bal karon, a bal vállon, a hát felső illetve alsó részén – mint Hari templomát *ūrdhva-puṇḍrával*, vagyis két függőleges vonallal megjelöli. A homlok e tizenkét hely egyike. A *Nārada Purāṇa* erről a következőképp ír: „Egy *Vaiṣṇava*, aki a homlokát *ūrdhva-puṇḍrával* jelöli meg, azonnal megtisztítja az egész világot.”

Viṣṇu *bhaktái* mindig *ūrdhva-puṇḍra tilakát*, Śiva *bhaktái* pedig *tri-puṇḍrát* festenek.

A szentírások az mondják, egy királynak minden olyan személyt, aki avatott, kétszer született és nem visel *tilakát*, el kell fognia, majd egy szamárra háttal felültetve el kell kergetnie a városból. Ezért hát minden avatott *Vaiṣṇavának* festenie kell *tilakát*. Ez volt az oka annak, hogy az Úr Aki *jagad-guru*, mindenki tanítója, ilyen instrukciót adott gyermekkori kedvtelései során. Ha valaki az Úr Viṣṇut akarja imádni, akkor annak el kell fogadnia az avatáshoz kapcsolódó öt *saṁskārát*. Általában egy kétszer született tíz féle *saṁskārán* megy keresztül, azok pedig, akik a kétszer születettek alatt állnak, tizenöt féle *saṁskāra* után lehetnek *Vaiṣṇavák*. Ahogyan egy *brāhmaṇa* kötelessége a zsinórját tisztán tartani, egy avatott *Vaiṣṇavának* kötelessége, hogy *śikhāja*, *brāhmaṇa* zsinórja, *tilakája* és *mālāja* legyen.

Annak a leírása, hogy hogyan kell *tilakát* festeni, megtalálható a *Hari-bhakti-vilāsában* (4.66-98. versek). A *Padma Purāṇa Uttara-khaṇḍája* a következőt mondja: „Egy gyakorlónak a testét tizenkét jellel kell megjelölnie, miközben az Úr Neveit, mint Keśava, énekli."

A test tizenkét részének tilaka jelekkel való díszítésének folyamata

lalāṭe keśavaṁ dhyāyen nārāyaṇam athodare
vakṣaḥ-sthale mādhavaṁ tu govindaṁ kaṇṭha-kūpake
viṣṇuṁ ca dakṣiṇe kukṣau bāhau ca madhusūdanam
trivikramaṁ kandhare tu vāmanaṁ vāma-pārśvake
śrīdharaṁ vāma-bāhau tu hṛṣīkeśaṁ tu kandhare
pṛṣṭhe ca padmanābhaṁ ca kaṭyāṁ dāmodaraṁ nyaset
tat prakṣālena-toyan tu vāsudevāya mūrdhani
ūrdhva-puṇḍraṁ lalāṭe tu sarveṣāṁ prathamaṁ smṛtam
lalāṭādi krameṇaiva dhāraṇan tu vidhīyate

Amikor valaki a homlokára fest *tilakát*, akkor Keśavára, amikor a hasára, akkor Nārāyaṇára, amikor a mellkasára, akkor Mādhavára, amikor a torkára akkor Govindára, amikor a törzse jobb oldalára, akkor Viṣṇura, amikor a jobb karjára, akkor Madhusūdanára, amikor a jobb vállára, akkor Trivikramára, amikor a törzse bal oldalára, akkor Vāmanára, amikor a bal karjára, akkor Śrīdharára, amikor a bal vállára, akkor Hṛṣīkeśára, amikor a hátára, akkor Padmanābhára és Dāmodarára kell emlékeznie. Ezután meg kell mosnia a kezét vízzel, majd azt a fejébe kell, törölje és eközben Vāsudevára kell emlékeznie. Az embernek először a homlokára, azt követően pedig a többi testrészére a fenti sorrendben kell *tilakát* festenie. Ez a szabály.

Ha valaki a testét nem díszíti *tilakával*, azzal bűnt vonz magára. Nārada Muni így szól a *Padma Purāṇában*: „Ha valaki úgy mutat be áldozatot, ad adományt, végez lemondásokat, tanulmányozza a Védákat vagy tesz felajánlásokat az ősatyáknak, hogy előtte nem festett *tilakát*, ezeknek a tetteinek nem lesz semmi haszna. Ha valaki nem fest *tilakát*, arra rá sem szabad nézni, mert a teste olyan tisztátalan, mint egy krematórium." Az *Āditya Purāṇában* az áll: „Egy királynak azt a leesett *brāhmaṇát*, akinek a testét nem díszítik *Vaiṣṇava* jelek, mint a *tilaka*, a kagyló és a *cakra*, fel kell ültetnie egy szamárra és el kell kergetnie a királyságából." A *Padma Purāṇa Uttara-khaṇḍájában* pedig ez áll: „Az a személy, aki bármit, mint például a *mūrti* imádata, úgy végez, hogy nem festett előtte *tilakát*, az semmilyen haszonra nem tesz szert, efelől semmi kétség. Tudd biztosan, hogy démonikus dolog *tilaka* nélkül végzni a *sandhyāt*, aki pedig így tesz, az biztosan a pokolba megy."

A görbe vagy három vonalból álló tilakára vonatkozó tiltások

A *Padma Purāṇa Uttara-khaṇḍájából*: „Aki *Vaiṣṇava tilaka* helyett három vonalból álló *tilakát* visel, az az emberiség legalja, s mivel megszegte a test, az Úr Viṣṇu lakhelye *tilakával* történő díszítésének szabályait, bizonyosan a pokolba megy." A *Skanda Purāṇa* pedig így ír: „Nem szabad, hogy az embernek görbe legyen a *tilakája*, s még ha meg is hal sem szabad, hogy más nevet énekeljen, mint az Úr Nārāyaṇa Szent Neve. *Vaiṣṇava tilakát* kell viselnie, s ha elérhető, akkor ehhez használjon *gopī-candanát*." Máshol pedig ez áll: „A tanult személyek tudják, hogy léteznek a *brāhmaṇák* és a *bhakták* számára előírások, hogy *Vaiṣṇava tilakát*, másoknak pedig a három vonalból álló *tilakát* kell viselniük. Ha valaki meglát vagy megérint egy *brāhmaṇát*, aki *Vaiṣṇava tilaka* helyett három vonalból álló *tilakát* visel, annak ruhástól kell megfürdenie. Egy *Vaiṣṇava* nem szabad, hogy a megfelelő *Vaiṣṇava tilaka* helyett inkább három vonal alkotta *tilákát* viseljen, mivel ez a tette nem teszi elégedetté az Úr Harit." „Nem szabad ránézni arra, akinek a homlokát nem díszíti *Vaiṣṇava tilaka*! Ha valaki mégis így tesz, akkor azonnal a napba kell néznie, mivel az Úr Hari és Lakṣmīdevī a *tilakában* lakik." – szerepel a *Skanda Purāṇának* abban a részében, ahol a Kārtika havának leírása van. Szintén a *Padma*

Purāṇa Uttara-khaṇḍája mondja a következőt: „A *tilaka* jelek, melyek a *bhanyan-fa* leveleire, bambuszlevélre illetve a lótusz bimbójára hasonlítanak, a legelbűvölőbbek."

A test tilaka jelekkel történő díszítésének dicsősége

„A *tilaka* szárai közötti szép üres rész Śrī Lakṣmī és Śrī Janārdana, az urak Urának ülőhelye. Ezért biztos lehetsz abban, hogy a test, melyet *tilaka* jelek díszítenek, az Úr felszentelt temploma!" A *Brahmāṇḍa Purāṇában* pedig a következőt találjuk: „Ha valaki, aki tisztátalan, rosszul viselkedik, bűnös tettek végzésével foglalja le magát a testét *tilaka* jelekkel díszíti, tegye azt akár csak az elméjében, egész biztos, hogy örökre megtisztul. Az embernek a homlokára úgy kell *tilakát* festenie, hogy közben tükörbe vagy vízbe néz, a körmei pedig sosem érinthetik meg e szent agyagot!"

A tilaka festés szabályai

„Hari legszerencsésebb tiszta *bhaktáinak* Hari lótuszlábaihoz hasonlító, két vonal és köztük üres részből álló *tilaka* jelekkel kell díszíteniük a testüket. E jel festését az orruk hegyén kell kezdeniük és a homlokukon kell folytatniuk, és *tilakával* vagy valamilyen más, megfelelő agyaggal kell elvégezniük. Az orrhegy az orrnyereg felső háromnegyedét jelenti. A szemöldökök közötti résztől felfelé pedig két vonalat kell festeni."

A két vonal közötti üres részről

Biztos, hogy egy leesett kétszer született, aki úgy fest *tilakát*, hogy nem hagy üres részt a két vonal között, elhagyja Śrī Harit és Lakṣmīdevīt, Akik e helyen laknak. Kétségtelen, hogy egy ilyen leesett kétszer született, aki úgy fest *tilakát*, hogy nem hagy üres helyet, az egy kutya lábát tartja a homlokán. Ezért, ó szépség, a *brāhmaṇáknak* és a nőknek mindig kell, hogy a homlokukra két pálcára és az azok között lévő üres részre hasonlító *tilakát* fessenek.

A tilaka, mint Hari temploma

A *tilakajelet*, ami az orron kezdődik és a hajvonalig tarva a két szára közötti szép résszel nyúlik felfelé a homlokon, Hari templomának nevezik. Brahmā a bal, Sadāśiva a jobb, az Úr Viṣṇu pedig egy ilyen *tilaka* középső részén lakik. Nem szabad e *tilak* középső részére semmit sem tenni.

Az agyagról, amiből tilakot festenek

A *Padma Purāṇa* így ír: „Olyan folyóvízből kell az agyagot a *tilakához* gyűjteni, ahol az Úr Viṣṇut fürdették. Hari transzcendentális hajlékáról is lehet agyagot hozni. Odaadással kell ezt az agyagot a Veṅkaṭa hegyről, Śrī Raṅgamból, Śrī Kūrma-kṣetráról, Śrī Dvārakāból, Śrī Prayāgából, Śrī Nṛsiṁha-kṣetráról, Śrī Varāha-kṣetráról vagy Śrī Vṛndāvanából [vagy bármilyen *tulasī-erdőből*] gyűjteni, majd olyan vízzel kell összekeverni, ami az Úr Viṣṇu lótuszlábait mosta. Így kell az embernek a testét *tilakával* díszítenie, és így kell megjelennie az Úr előtt. Ó Ambarīṣa Mahārāja, hogy bűnös tetteid visszahatásait csökkentsd, csak nézz valaki olyanra, akinek a homlokát *gopī-candanából* készült *tilaka* díszíti!" A *Skanda Purānában* Dhruva Mahārāja a következőket mondja: „Ha látsz egy személyt, akinek a homlokát kagyló és kerék szimbólumok díszítik, akinek a fején *tulasī mañjarīk* vannak, és akinek a tagjait *gopī-candana* borítja, miért kellene félned a bűnös visszahatásoktól? Egy *Vaiṣṇava* az arcát vonzó *tilakával* jelölje meg, amelyhez az agyagot egy *tulasī* növény gyökeréből gyűjtötték. A homlokot *gopī-candanával* kell megjelölni, és az Úrnak felajánlott virégfüzért kell viselni. Így kell az embernek a homlokát a háromféle *tilakák* egyikével díszítenie. A testet különféle formákkal, mint például Matsya és Kūrma, valamint különböző fegyverekkel, mint például a kerék, kell ékesíteni, hogy örömet szerezzünk Hari Úrnak."

A Védikus előírás a tilaka felfestésére vonatkozóan

A *Yajur Véda Hiraṇyakeśīya* ágában azt mondja: „Aki a Hari lótuszlábait formázó *tilaka* jeleket visel, nagyon szerencsés lesz, kedvessé válik a Legfelsőbb Brahman, Śrī Hari számára. Aki a homlokán *tilakát* visel, melynek középen üres sáv van, az alkalmassá válik a felszabadulásra." A Y*ajur Véda Kaṭha* ágában a következő olvasható: „Az a nagyszerű lélek, aki miután felfestette a *tilakát*, *mantrákkal* meditál Śrī Viṣṇun, Aki *cakrát* tart, Aki a Legfelsőbb Abszolút Igazság, Aki nagyobb, mint a legnagyobb, és Aki hívei szívében lakozik, az bizonyosan megtisztul." Az *Atharva Védában* (9-15. versszakok) pedig a következő áll:

> Az Úr, mint *sanātana-dharma*, megalapozta a vallás alapelveit, s annak érdekében, hogy ezen vallási

elveket megvédje, nem tűrt el semmilyen szabálysértést. Amikor pedig egy bűnös megjelent, az Úr olyannyira szégyenbe hozta, hogy ez az ember azután soha többé nem ment Elé anélkül, hogy először el ne végezte volna a reggeli imádatot. Az Úr így szólt: „Ó testvérem! Miért nem látom a homlokodon a *tilakát*? Ezt mivel magyarázod? A Védák azt mondják, hogy ha egy *brāhmaṇa* homlokán nincs *tilaka*, az olyan, mint egy hamvasztóhely. Látom, hogy nem végezted el a napi imádatodat. Ezért, kedves testvérem, a reggeled gyümölcstelenné vált. Menj vissza haza, és végezd el újra a reggeli kötelességeidet. Ezután pedig visszatérhetsz a tanuláshoz!" Így aztán az Úr minden egyes tanítványa lelkiismeretesen elvégezte vallásos kötelességeit. „Az a szerencsés gyakorló, aki egész életében a testét olyan tilaka jelekkel díszíti, mint a kerék, biztosan eléri Viṣṇu Úr mindent átható legfelsőbb lakhelyét, amely a hívek végső célja."

Śrīla Vṛndāvana dāsa Ṭhākura: *Śrī Caitanya-bhāgavata.*
Fordítás és magyarázatok:
Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura
Bhumipati Das (ford.) Pundarik Vidyanidhi Das (szerk.)
Vrajaraj Press. Vrindavan. 2001.

A Megingathatatlan Hit Jele

A. W. Entwistle: Vaiṣṇava Tilakas;
Sectarian Marks Worn by Worshippers of Viṣṇu – részlet

A *tilaka*, mint a megingathatatlan hit és szilárdság jele néhány olyan szentről szóló történetben is megjelenik, akik ellenálltak a mohamedán uralkodók azon próbálkozásának, hogy elnyomják a *Vaiṣṇavizmust*. E szentek egyike volt Bhagavān dāsa, Yuta Khojiji és Shyamdas gyermeke, aki Mathurāban élt.

Priya dāsa azt mondja, amikor a Mogul uralkodó észrevette, hogy sok alattvalója *tilakát* és *mālāt* viselt, amit ő a hatalma megkérdőjelezéseként értelmezett, akkor kiadott egy rendeletet, miszerint senki sem viselheti e jeleket. Sok *Vaiṣṇava* megadta magát és – attól félve, hogy az életüket veszthetik – felhagytak a viselésükkel. Volt viszont egy *bhakta*, Bhagavān dāsa, aki annyira elmerült a *bhakti* boldogságának óceánjában, hogy *tilakát* és *mālāt* viselve mutatkozott be a *sahnak*. Az uralkodót annyira lenyűgözte és elragadta hitének és bátorságának ez a fajta megnyilvánulása, hogy engedélyezte Bhagavān dāsa számára, hogy továbbra is Mathurában éljen. Azt is mondják, hogy a szent ezután templomot alapított azt Haridevának ajánlva.

Hasonló történet található Biharinadeváról (vagy Biharina dāsáról), Hari dāsa követőjéről is, habár erre a *Nijamatasiddhāntában*, a felekezet *ācāryáiról* és szentjeiről szóló életrajzokat tartalmazó írásban nincs utalás. Akbar *sah*, aki vallási ügyekben széles látókörű személy hírében állt, úgy döntött, hogy próbára teszi a *Vaiṣṇavák* hitét. Összehívta őket, hogy részt vegyenek a *darbārján*, de figyelmeztette Őket, hogy senki sem jelenhet meg *tilakát* vagy *mālāt* viselve. A szentek és *mahanták* közül egyedül Biharinadeva döntött úgy, hogy mégis hitének jeleit viselve mutatkozik Akbar előtt. Ezt viszont nem a hamis egó által vezérelve tette. Azt mondják, hogy Rādhā megjelent neki egy álomban, és azt mondta, hogy ne féljen. Ennek megfelelően Biharinadeva extra *tulasī-mālākat* viselt, a *tilakáját* pedig úgy festette fel, hogy az ujjával egészen az orra hegyéig meghosszabbította azt. Ezzel magyarázzák Hari dāsa aszkéta követői, hogy miért viselnek extra *mālākat*, és hogy a Nimbārka *sampradāya tilakájához* képest miért viselnek hosszabb *tilakát*. Akbar ezen a *darbārán* aztán kihirdette, hogy rendíthetetlensége miatt Biharinadev a legjobb a *Vaiṣṇavák* között.

A. W. Entwistle: Vaiṣṇava Tilakas;
Sectarian Marks Worn by Worshippers of Viṣṇu.
International Association of the Vrindaban
Research Institute. London. 1982.

Śrī Kṛṣṇa Kathāmṛta Bindu

Kéthetente megjelenő
ingyenes e-magazin

Kiadja: Gopal Jiu Kiadó
Sri Krishna Balarama Mandir
National Highway No. 5
IRC Village
Bhubaneswar, Odisha, India 751015
Email: katha@gopaljiu.org
Website: www.gopaljiu.org

A Gopal Jiu Kiadó a Krisna-tudatú Hívők Nemzetközi Közösségének (ISKCON) része. ISKCON Alapító-*Ācārya* Ő Isteni Kegyelme A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

Magyar változat: Japablog

Ő Isteni Kegyelme A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda könyveiből, leveleiből és előadásaiból származó idézetek © Bhaktivedanta Book Trust.

Minden egyéb anyag, ha másként nincs feltüntetve © ISKCON Gopal Jiu Kiadó. Minden jog fenntartva. A Bindu elektronikus vagy nyomtatott módon, változatlan tartalommal történő terjesztése engedélyezett.